SEMAFOR VJEŠTINA BUDUĆEG ŠKOLARCA

„Razigrani vodič kroz djetetove vještine – podrška roditeljima u procjeni spremnosti za školu“

Pripremila:
Matija Đurasek, mag.psih.
stručna suradnica psihologinja
DV Nova Gradiška

Kako koristiti SEMAFOR VJEŠTINA 🚦

Ovaj semafor je vaš vodič – baš kao i onaj na cesti – pokazuje kada trebate stati i pružiti djetetu podršku (🔴), kada ga još malo 'pogurnuti' dok ne postane sigurnije (🟡), i kada s ponosom možete gledati kako već samostalno korača naprijed (🟢).

🟢 ZELENO – KRENI!

Zelena boja pokazuje da je dijete već spremno i sigurno u tom području. Vještina je usvojena i koristi se prirodno i samostalno.

🟡 ŽUTO – PRIPREMI SE!

Žuta boja znači da je dijete na dobrom putu. Vještina se razvija, ali još ima prostora za napredak. To je poziv da ga dodatno potičete kroz igru i svakodnevne aktivnosti.

🔴 CRVENO – STANI I POGLEDAJ!

Crvena boja označava da vještina još nije razvijena. To nije razlog za brigu, nego podsjetnik da dijete treba više vremena, iskustava i podrške. Kada bude spremno, i ovo polje će promijeniti boju.

💡 Važno je zapamtiti: svako dijete razvija se svojim tempom. Boje nisu ocjena, nego znakovi na putu razvoja – mali putokazi koji vam pomažu pratiti djetetove snage i otkriti gdje mu je potrebna dodatna podrška.

Moj šareni profil

Istražujte zajedno: pitajte, promatrajte, otkrivajte te ‘obojite’ svaku vještinu bojom koja pokazuje koliko je dijete spremno.

O meni

- [ ] Znam reći svoje ime i prezime
- [ ] Znam koliko imam godina
- [ ] Znam gdje živim (grad, ulica)
- [ ] Znam nabrojati s kim živim (imena, stariji/mlađi brat/sestra, kućni ljubimac,..)
- [ ] Znam opisati posao mame ili tate
- [ ] Znam nabrojati nekoliko prijatelja

Moj dan

- [ ] Znam prepričati kako izgleda moj dan
- [ ] Znam navesti glavne obroke u danu
- [ ] Razlikujem dan i noć, dane u tjednu, vikend
- [ ] Znam opisati što smo radili u vrtiću

Opća znanja

- [ ] Razlikujem voće i povrće
- [ ] Razlikujem odjeću i obuću
- [ ] Razlikujem godišnja doba
- [ ] Razlikujem boje
- [ ] Što kažem kad nešto dobijem?
- [ ] Što kažem kad pogriješim?
- [ ] Kako pozdravljam ljude ujutro, a kako navečer?
- [ ] Kako lijepo nekoga nešto tražim?

Moj potpis:

_____

Super ja - sve mogu sam!

Moje super navike

- [ ] Mogu se sam/a obući
- [ ] Mogu se sam/a obuti
- [ ] Mogu pojesti obrok koristeći pribor
- [ ] Mogu sam/a oprati zube
- [ ] Mogu sam /a ići na toalet
- [ ] Mogu čekati svoj red i biti strpljiv/a
- [ ] Znam čuvati svoje stvari
- [ ] Poštujem pravila ponašanja

- [ ] ZNAM ŠTO ŽELIM!

Svijet mojih osjećaja

- [ ] Znam imenovati glavne osjećaje (radost, tuga, ljutnja, strah,...)
- [ ] Mogu prepoznati kako se osjećam
- [ ] Lako se odvajam od roditelja
- [ ] Dobro se snalazim u novim situacijama
- [ ] Znam reći kada sam sretan/na
- [ ] Volim dijeliti stvari s drugima
- [ ] Znam reći kada me strah
- [ ] ZNAM REĆI ŠTO MI TREBA DA SE OSJEĆAM BOLJE!

Pričam, slušam, razumijem!

Roditeljska procjena govora

Moje dijete:

- ☐ pravilno izgovara sve glasove hrvatskog jezika
- ☐ razumije upute, zna postaviti pitanje
- ☐ govori jasno i razumljivo
- ☐ pravilno se gramatički izražava
- ☐ može jasno prepričati priču ili događaj

Usvojene vještine:

- ☐ poznaje neka slova abecede
- ☐ prepoznaje **prvi i zadnji glas** u riječi
- ☐ Ima usvojenu **GLASOVNU ANALIZU** (razdvajanje riječi na glasove, pr. MIŠ- M-I-Š)
- ☐ Ima usvojenu **GLASOVNU SINTEZU** (spajanje glasova u riječ, pr. R-U-K-A - RUKA)

Aktivnosti za poticanje govorno jezičnih vještina

Traženje predmeta koje započinju zadanim glasom

Čitanje naziva sa poznatih proizvoda (npr. CEDEVITA)

Zajedničko čitanje slikopriča

Igra “Kaladont”

Opisivanje slika, prepričavanje događaja, pripovijedanje

Igra “pogodi tko sam”

Odaberite kategoriju, (npr. životinje) -
“Nabroji 3 životinje koje počinju na slovo M.”

Igre “dovrši riječ”, “dovrši rečenicu”

Priprema, pozor, pažnja!

Kako moje misli rade:

- ☐ Mogu dovršiti ono što započnem
- ☐ Mogu mirno sjediti određeno vrijeme
- ☐ Ne mogu se lako smesti dok nešto radim
- ☐ Razumijem i mogu slijediti upute odraslih
- ☐ Mogu ponoviti niz riječi ili brojeva (3–5)
- ☐ Mogu dugo uživati u igri
- ☐ Primjećujem što se događa oko mene
- ☐ Imam energiju i motivaciju za obaveze
- ☐ Brzo učim i pamtim stvari
- ☐ Mogu se koncentrirati na zadatke prilagođene mojoj dobi

Aktivnosti za poticanje pažnje, koncentracije i pamćenja

Gdje je novčić? – dijete prati i pamti položaj novčića dok mijenjate tri šalice.

https://www.mentalup.co/concentration-games

Traženje razlika

Labirinti

Slike tražilice

Oboji po brojevima - radi listići

Igra „Što nedostaje?“ (uklanjanje jednog predmeta iz seta)

Memorijske kartice

Igra „Sjećam se...“ (pričanje redoslijeda slika, boja, predmeta)

Spajanje točaka

leti,leti

SOCIO-EMOCIONALNI RAZVOJ

Pozitivna slika o sebi jedan je od najvažnijih preduvjeta za dobar start u školi!

Moj društveni svijet:

- [ ] Lako se povezujem s vršnjacima i odraslima i volim pričati s njima
- [ ] Volim timske igre i surađivati s drugima
- [ ] Lako pronalazim nove prijatelje
- [ ] Primjećujem što drugi osjećaju i trudim se biti pažljiv/a
- [ ] Sukobe pokušavam riješiti mirno, razgovorom i dogovorom
- [ ] Znam se zauzeti za sebe, a poštujem druge
- [ ] Volim sudjelovati u zajedničkim igrama i poštujem pravila

Moj unutarnji svijet

- [ ] Znam što je dobro, a što loše ponašanje
- [ ] Znam što smijem, a što ne smijem
- [ ] Mogu kontrolirati svoje osjećaje i ponašanje i pokazati ih na lijep način
- [ ] Mogu pričekati i malo odgoditi želje da bih postigao/la nešto važno
- [ ] Veselim se svojim uspjesima
- [ ] Pomažem oko malih zadataka i obveza
- [ ] Svjestan/na sam opasnosti oko sebe
- [ ] Ostajem miran/na i strpljiv/na kad nešto ne uspije ili kad sam frustriran/a

AKTIVNOSTI ZA POTICANJE EMOCIONALNE ZRELOSTI

društvene igre

prepoznavanje osjećaja (knjige, priče, filmovi)

naglašavanje truda, ne krajnjeg rezultata

tjedni zadaci (obveze)

sudjelovanje u planiranju (popis za trgovinu) i donošenju odluka (odijevanje za vrtić)

obiteljska pravila

VIZUALNO-PROSTORNE VJEŠTINE

JESAM LI NA PRAVOM PUTU?

- [ ] Znam pokazati što je iza, ispred, iznad i ispod
- [ ] Znam gdje je gore, dolje, lijevo i desno
- [ ] Mogu staviti predmet pored, u ili na nešto
- [ ] Razumijem što znači jučer, danas, sutra, prije i poslije
- [ ] Znam kojom rukom pišem
- [ ] Mogu složiti puzzle ili kockice po uzorku

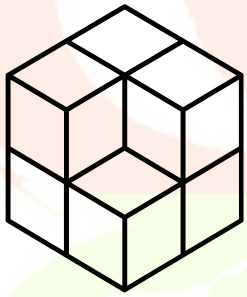

AKTIVNOSTI ZA RAZUMIJEVANJE PROSTORNIH I VREMENSKIH ODNOSA

dovršavanje crteža - precrtavanje sa skice

Rotacije predmeta

Puzzle

Orijentacija u odnosu na tijelo, u prostoru i na papiru (Pokaži lijevo uho, što je desno od tebe?)

Blokovi, izrada modela

Igre navigiranja

Razgovor tokom šetnje ulicama

TANGRAM

Brojim - matematike se ne bojim

- [ ] Znam brojati do 10! (i unatrag)
- [ ] Prepoznajem brojeve kad ih vidim napisane.
- [ ] Razumijem što znači više, manje i jednako, tanje ili deblje, više ili niže.
- [ ] Prepoznajem krug, trokut i druge likove... mogu ih i nacrtati
- [ ] Uspoređujem što je veće, manje, tanje, deblje, više, niže i jednako!
- [ ] Mogu prebrojati stvari i pokazati odgovarajući broj
- [ ] Mogu složiti jednostavne puzzle ili kocke po modelu

AKTIVNOSTI ZA POTICANJE PREMATEMATIČKIH VJEŠTINA

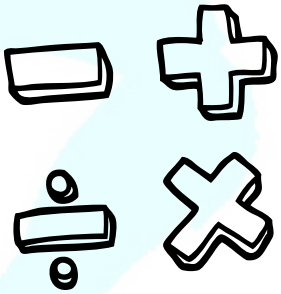

kockice, Uno, Čovječe ne ljuti se

izrezivanje geometrijskih oblika i tijela

mjerenje

Sortiranje igračaka po kriteriju

prebrojavanje u svakodnevnoj okolini (stepenice)

Igra trgovine, baratanje novcima

učite vagati, prepoloviti, brojiti količinu kroz aktivnosti kuhanja

MOTORIČKI RAZVOJ (GRUBA I FINA MOTORIKA)

Gruba motorika i tjelesna zrelost

- [ ] Moja visina i težina odgovaraju mojoj dobi
- [ ] Imam usvojene navike hranjenja i spavanja
- [ ] Mogu kontrolirati fiziološke funkcije
- [ ] Igram se loptom – bacam, hvatam i dodajem
- [ ] Volim trčati i skakati
- [ ] Mogu se penjati i balansirati

AKTIVNOSTI

Stajanje na jednoj nozi

Igre loptom

Bicikl

Preskakanje i penjanje

sportske aktivnosti

Tjelovježba

Plesanje

Fina motorika

- [ ] Mogu precrtati jednostavne oblike – krug, trokut,
- [ ] Moj crtež čovjeka ima glavne dijelove tijela i poneke sporedne
- [ ] Povlačim linije od crte do crte i od točke do točke
- [ ] Povlačim ravne, kružne i valovite linije
- [ ] Mogu napisati svoje ime
- [ ] Mogu bojati unutar zadanih okvira
- [ ] Moj hvat olovke je pravilan
- [ ] Znam kojom rukom volim pisati (dominantna ruka)

AKTIVNOSTI

vezanje vezica na cipelama

GRAFOMOTORIČKE VJEŽBE - radni listići - artrea.com.hr

nizanje perlica

guljenje voća prstima

plastelin

Crtanje po pijesku ili blatu štapom

Pletenje prstima

Oblikovanje tijesta (keksi))

Origami, crtanje, bojanje

Rezanje papira u različite oblike

Mozak na ON, ekrani na OFF!

Zagonetke

Sličnosti (po čemu su slični leptir i pčela?)
Razlike (po čemu se razlikuju pčela i osa?)

Misaone igre - sudoku, šah

Nadređeni pojam (što je zajedničko: pernici, bilježnici, torbi, olovci - školski pribor)

Razumijevanje pravila - zašto je važno vezati se pri vožnji automobilom?

Opća pitanja - koje prijevozno sredstvo je najbrže - auto, bicikl, brod ili avion

Kvizovi

Mentalna aritmetika

Nastavi niz

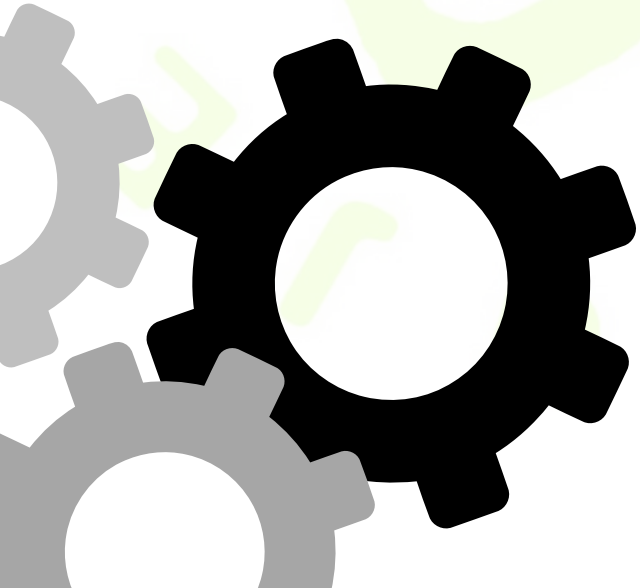

Igre uzroka i posljedice- što će se dogoditi ako...?

Eksperimenti

Dopunjavanje slika

Dragi roditelji,

SEMAFOR VJEŠTINA daje Vam jasnu sliku djetetove spremnosti u pojedinim područjima.🟢🟡🔴

Svaka boja je znak napretka – zelena pokazuje snagu, žuta poticaj, a crvena prostor za rast.

Uživajte u svakom koraku, igri i učenju – zajedno gradite djetetovu sigurnost, radoznalost i ljubav prema novim vještinama.🌟